

Sygn. akt III Cz 1224/14

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy
w następującym składzie :

Przewodniczący - Sędzia SO Andrzej Dyrda

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 15 października 2014 r. w Gliwicach

sprawy z wniosku D. Z.

z udziałem R. Z. (Z.)

o podział majątku wspólnego

na skutek zażalenia uczestnika postępowania

na postanowienie Sądu Rejonowego w Żorach

z dnia 17 czerwca 2014 r., sygn. akt I Ns 30/10

postanawia :

oddalić zażalenie.

SSO Andrzej Dyrda

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Żorach postanowieniem z dnia 17 czerwca 2014 roku odmówił zwolnienia uczestnika postępowania z opłaty od apelacji. W uzasadnieniu Sąd ten wskazał, że z oświadczenia o stanie majątkowym wynika, że uczestnik postępowania samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe, nie posiada oszczędności ani wartościowych przedmiotów, wskazał natomiast, że jest właścicielem domu jednorodzinnego o powierzchni 120 m². Wysokość dochodów osiągniętych z prowadzonej działalności gospodarczej uczestnik postępowania określił na kwotę 1.400 euro miesięcznie, zaś jego wydatki to rata kredytowa w kwocie 500 euro, opłaty w kwocie 400 euro, jedzenie w kwocie 150-200 euro, lekarstwa w kwocie 60 euro oraz odzież w kwocie 100 euro. Mając na względzie powyższy stan majątkowy, Sąd Rejonowy wskazując na charakter instytucji zwolnienia od kosztów sądowych uznał, że w rozpoznawanej sprawie nie zachodzą przesłanki uzasadniające zwolnienie uczestnika postępowania od obowiązku uiszczenia opłaty za apelację. Uczestnik postępowania mimo zobowiązania nie wykazał, iż nie jest w stanie ponieść opłaty w wysokości 1.000 zł, albowiem nie przedłożył żadnych dokumentów, które stanowiłyby podstawę do przyjęcia, że sytuacja majątkowa uczestnika jest na tyle trudna, iż nie jest on w stanie uiścić opłaty bez uszczerbku dla siebie. Sąd zwrócił uwagę, że przy miesięcznym dochodzie w wysokości 1.400 euro miesięcznie uczestnik postępowania z całą pewnością mógł zaoszczędzić kwotę 1.000 zł, która w przeliczeniu, w zależności od kursu walut, mieści się w granicach 250 euro.

Zażalenie na to postanowienie wniósł uczestnik postępowania zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że uczestnik może ponieść koszty sądowe w wysokości 1.000 zł opłaty od apelacji, gdzie w rzeczywistości uczestnik takich kosztów ponieść nie może, gdyż nie posiada żadnych oszczędności i nie dysponuje obecnie kwotą, która niezbędna jest do opłacenia apelacji. Nadto zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 102 ustawy o kosztach sądowych przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu, że uczestnik

nie może korzystać z instytucji zwolnienia od kosztów sądowych. Na tych podstawach wniósł o zwolnienie uczestnika od opłaty od apelacji w kwocie 1.000 zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stosownie do regulacji prawnej z art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2005r. Nr 167, poz.1398 z późniejszymi zmianami) zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Ocenie Sądu podlega zatem czy istotnie okoliczności przedstawione przez stronę pozwalają na udzielenie jej zwolnienia od kosztów sądowych.

Zgodnie z poglądem utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego, strona przygotowująca się do procesu sądowego, powinna się odpowiednio przygotować do procesu pod względem finansowym przez zabezpieczenie niezbędnych środków na pokrycie kosztów sądowych, a to między innymi poprzez poczynienie oszczędności i ograniczenie innych wydatków (porównaj: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 1980 r., I CZ 99/80; z dnia 24 września 1984 r., II CZ 104/84; oraz z dnia 14 października 1983 r., I CZ 151/83). Dopiero gdy tak poczynione starania nie przynoszą rezultatu, stronie przysługuje prawo wystąpienia do sądu z wnioskiem o zwolnienie z kosztów postępowania sądowego.

W identycznym tonie wypowiedział się niedawno również Sąd Apelacyjny w Katowicach, który wskazał, że zwolnienie od kosztów sądowych winno być udzielane wyjątkowo, w szczególnie uzasadnionych okolicznościach, osobom nie mającym jakichkolwiek możliwości opłacania tych kosztów (postanowienie z dnia 14 stycznia 2013r., III AUz 365/12).

Nie można także pominąć, że doktryna i orzecznictwo, przyjęło również prymat kosztów sądowych nad wszelkimi wydatkami i zobowiązaniami konsumpcyjnymi.

Przenosząc powyższe rozważania na niniejsze postępowania, należy stwierdzić brak podstaw do zwolnienia uczestnika postępowania od opłaty od apelacji. Obciążająca powoda opłata od apelacji ustalona na podstawie art. 38 ust. 1 w związku z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz.U. z 2014r. poz. 1025) wynosi 1.000 zł. Obiektywnie nie jest to kwota wysoka, poniżej kwoty netto minimalnego wynagrodzenia za pracę wynikającego z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 września 2013r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014r. (Dz.U. z 2013r. poz. 1074). Dochody uzyskiwane przez uczestnika są natomiast zdecydowanie wyższe.

Z przedłożonego przez powoda oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, wynika, że uzyskuje dochód w kwocie 1.400 euro miesięcznie, zaś jego wydatki to rata kredytowa w kwocie 500 euro, opłaty w kwocie 400 euro, jedzenie w kwocie 150-200 euro, lekarstwa w kwocie 60 euro oraz odzież w kwocie 100 euro. Z powyższego wynika, że uczestnik postępowania posiada nadwyżkę dochodową, która pozwala mu na pokrycie opłaty od apelacji. Nie można bowiem pominąć, że strona winna się liczyć również z koniecznością wniesienia środka odwoławczego, a tym samym poczynienia odpowiedniego zabezpieczenia finansowego, tym bardziej, że postępowanie w niniejszej sprawie toczy się od 2010r. Nadto nie można pominąć również tego, że uczestnik postępowania jest właścicielem domu jednorodzinnego o powierzchni 120 m².

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji postanowienia po myśli art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

SSO Andrzej Dyrda